

MTMI kisiskoláskorban – Országos szakmai műhelykonferencia az ELTE TTK-n

Van, amikor egy szakmai találkozó végül több mint előadások, programok és beszélgetések egymásutánja. Ilyen alkalomnak bizonyult a 2026. szeptember 19-én, az ELTE TTK Kari Tanácstermében megrendezett „*MTMI területek fejlesztése kisiskoláskorban*” című országos szakmai műhelykonferencia. A „seregszemle” az 5–12 éves gyermekek természettudományos nevelésére, valamint a technika mint már ebben az életkorban megjelenő műszaki terület lehetőségeire fókuszált.

A konferencia célja az volt, hogy közös gondolkodás és valódi szakmai párbeszéd induljon az intézményi természettudományos ismeretszerzés kereteinek megújításáról, a természettudományos gondolkodás, valamint a kutatási és manuális készségek fejlesztéséről. Ennél azonban többről is szó volt: arról, hogy az ország különböző pontjain tevékenykedő szakmai közösségek találkozzanak, megismerjék egymás eredményeit, és egy hosszabb távon is együtt gondolkodó fórum létrejöjjön.

A nap első felében lenyűgöző előadók színvonalas prezentációi bizonyították milyen jelentős tudás és tapasztalat halmozódott fel ezen a területen Magyarországon az elmúlt évtizedekben. A kisiskoláskori természettudományos gondolkodás fejlesztéséről szóló plenáris előadást hosszú évek munkájával kialakított jó gyakorlatok bemutatása követte. Az egytől egyig elhivatott kollégák által gondozott sikeres szakmai műhelyek titkaiba nyerhettünk betekintést a Varázsvártól a Varázsdobozig, az Ovilabor – Sulilabor, a Titkok padlásától a Kisiskoláskori Természettudományos Fejlesztőprogramig vezető kezdeményezések, a Mobilis kísérletező foglalkozásai, a testvérosztályos programok és az alsó tagozaton megvalósuló integrált természettudományos szemlélet megismerése során. Mind ugyanarra keresték a választ: hogyan lehet a gyerekek természetes kíváncsiságára építve a gondolkodásukat, kérdezési kedvüket, megfigyelési hajlandóságukat, kísérletezni- és alkotni vágyásukat ösztönözni? Fontos igényként fogalmazódott meg a résztvevőkben, hogy a kiváló szakmai műhelyek által felhalmozott tudás szélesebb körben is hozzáférhetővé váljon, továbbá a tanító- és tanárképzés is erősebben támaszkodhasson rá. Illetve sikerüljön az országban tevékeny és sikeres további csoportokat is megtalálni és bevonni.

A több mint ötven résztvevő a délután első részében a természettudományok szaktárgyi oktatásába megérkező tanulók nehézségeiről, valamint a környezetismeret, a természettudomány, illetve a technika és tervezés tantárgy jelenlegi helyzetéről kapott képet. Sarkalatos kérdésként jelent meg a tantárgyak összehangolása és a tantárgyközi kapcsolatok erősítése. A technika tantárgy például kulcsfontosságú lehet abban, hogy megfelelő kapcsolódásokkal, cselekvés- és alkotásközpontú módon hatékonyan segítse a természettudományos gondolkodás fejlődését.

A konferencia utolsó részében hat témában, forgószínpadszerű kerekasztal-beszélgetéseken folytatódott a közös munka. Talán itt mutatkozott meg leginkább a találkozó ereje: ritka alkalom, hogy egy helyen ennyi, a gyermekkori természettudományos nevelés iránt elkötelezett szakember, ennyi tapasztalat és megvalósult jó gyakorlat találkozzon. A beszélgetésekben újra és újra előkerült az oktatás különböző szintjeinek összekapcsolása, a tantárgyi határokon átívelő gondolkodás, valamint a közös fejlesztés igénye.

A nap végére egyre világosabbá vált: Magyarországon jelentős szakmai tudás és számos kiváló kezdeményezés áll rendelkezésre, amelyek mögött kiemelkedő,

fáradtságot nem ismerő tanáregyéniségek kisebb-nagyobb csoportjai állnak. A következő lépés ezen szakmai erők közötti kölcsönhatások erősítése.

A szeptember 19-i találkozó talán legfontosabb eredménye ezért maga a találkozás volt. Az eddig sokszor egymástól elszigetelten működő műhelyek képviselői között megindult tapasztalatcsere révén kézzelfogható közelségbe került a konferencia egyik eredeti célja: egy együtt gondolkodó szakmai alkotóközösség létrejötte.

A nap végén nem lezárult valami, hanem elkezdődött. Amennyiben a most kialakult kapcsolatok tartós együttműködéssé válnak, abból közös fejlesztések, új programok és tananyagok születhetnek egy olyan szakmai közösség formálódása révén, amely az óvodától a középiskoláig egységes folyamatként képes gondolkodni a természettudományos nevelésről. Ennek pedig a gyerekek lehetnek a legnagyobb nyertesei: azok, akik számára a természettudomány kérdések, felfedezés, kísérletezés és alkotás – a világ megismerésének öröme.

A műhelykonferencián több mint ötven résztvevő volt.

Korom Erzsébet tanárnő széles látóköre és hatalmas tudása segítette a jelenlévőknek megérteni a kisgyerekkori gondolkodást, valamint a nemzetközi mérések napra-kész értelmezését.

Koncz Gábor és munkatársainak zseniális Varázsdoboza óriási lehetőségeket rejt a kisiskoláskori kísérletezésben,

Csiki-Faludi Andrea és csapata a Szabó Szabolcs Alapítvánnyal elképesztő tempóban és logisztikával az ország legeldugottabb óvodáiba és iskolákba is eljutnak a gyerekekkel kísérletezni

Fodorné Magyar Ágnes megmutatta, mi mindent adhat a technika és tervezés tantárgy

Asztalközösségben

A program három fizikatanár, Csiszár Imre, Molnár Milán és Raics Katalin javaslata alapján, az Eötvös Loránd Fizikai Társulat, a Szabó Szabolcs Alapítvány és az ELTE Fizika Doktori Iskola Fizika Tanítása Program szakmai támogatásával valósult meg.